

A

HALHATATLANOK

CHLOE

BENJAMIN

Hogyan élnéd az életedet, ha előre tudnád a halálod dátumát?

1969-ben járunk. A New York-i Lower East Side-on híre ment, hogy a városnegyedbe egy titokzatos nő érkezett, egy vándormédium, aki azt állítja magáról, bárkinek képes megjósolni a halála napját. A Gold család öntudatra ébredéssel birkózó gyermekei el is osonnak hozzá, hogy megtudják a jövőjüket.

A jóslatok befolyást gyakorolnak következő négy évtizedükre. A kicsi Simon, a család szeme fénye az ország túlsó végébe, Kaliforniába szökik, hogy a nyolcvanas évek San Franciscójában keresse a szerelmet; nővére, az ábrándos Klara megszállottan összemossa a valóságot a képzelettel, végül Las Vegas-i bűvésznek csap fel; Daniel, a nagyobbik fiú szeptember 11. után katonarvosként igyekszik biztonságot találni; a könyvmoly Varya pedig az élettartam-meghosszabbítás kutatásába temeti bele magát, a természettudomány és a halhatatlanság közötti határt feszegetve.

A **Halhatatlanok** egy sodró lendületű, figyelemre méltó igényű és mélységű regény, sorsszerűség és önálló döntés, valóság és illúzió, földi és túlvilági lét választóvonalát vizsgálja. Valóban megrendítő vallomás a mese hatalmáról, a hit természetéről és a családi kötelékek kikezdhetetlen erejéről.

© NATHAN JANDL

CHLOE BENJAMIN

a The New York Times bestsellerlistájára került ezzel a művével. Legelső regénye, a The Anatomy of Dreams elnyerte az Edna Ferber irodalmi díjat, 2014-ben pedig hosszabb ideig szerepelt a New York-i Center for Fiction bemutatkozó regényeknek szánt díja jelöltlistáján.

Benjamin a Vassar Egyetemen szerezte az alapidplomáját, írói mesterdiplomáját pedig a Wisconsin-i Egyetemen.

Férjével a wisconsini Madisonban él.

Tudjon meg többet a könyvről:

www.chloebenjaminbooks.com

www.facebook.com/DreamValogatás

Dream
válogatás

„Chloe Benjamin családtörténete ügyesen deríti fel a sors és a szabad választás ellentétpárját.”

US Weekly

„Ami igazán varázslatos a regényben az a szerzőnő meseszövése. Egy elevenbe vágó tanúságtétel a szerető szívről.”

Washington Post

„Az olvasót minden bizonnyal teljesen magával ragadja a Gold testvérek világa, ragyogó színeinek temérdek árnyalatával. Nem egészen megnyugtató tájék ez, hiszen nagyon is jól tudjuk, hogyan fog végződni a történet, de élvezetes út vezet odáig.”

NPR.org

„Ez a lendületes és szín pompás mese megindító igazságokat tár elénk arról, ahogyan azt a tényt kezeljük, miszerint egyszer végül mindannyian meghalunk... A kiindulópont briliánsan egyszerű.”

Chicago Tribune

„Chloe Benjamin egy olyan regényíró, akire érdemes odafigyelni. Könyve, A halhatatlanok igen hatásosan sző egybe filozófiát és jövendőmondást. Épp olyan szédítően ügyes, mint egy kötél táncos mutatványa. Az olvasókat elkápráztatja majd a váratlan fordulatok sokasága és a szép, elegáns, erőteljes próza. Ez az ambiciózus, cseppet sem szokványos történet észrevétlenül megváltoztathatja az embert.”

The Economist

Dream
válogatás

CHLOE BENJAMIN

A
HALHATATLANOK

— részlet —

A Hester Street-i nő

1969

Varya

Varya tizenhárom éves. Még új neki, hogy nyolc centivel magasabb, és a lába közt prémfolt sötétlik. A melle maroknyi, a bimbója rózsaszín tízcentes. Gesztenyebarna haja derékig ér – se nem fekete, mint Daniel öccsége, se nem aranyszőke, mint Simon göndör fürtjei, és nem is bronzfényű, mint Klaráé. Reggel parkettafonással fogja két varkocsba a haját, tetszik neki, hogy a copfok a derekát verdesik, mint a ló farka. Pici orra senkiére sem hasonlít: legalábbis szerinte. Húszéves korára eléri teljes méretét, fenséges sashorrrá növi ki magát: az anyja orrává. De most még nem.

Négyesben kanyarognak a környéken: Varya a legidősebb, Daniel tizenegy éves, Klara kilenc, Simon pedig hét. Daniel halad elől, a Clinton Streeten a Delancey-ig vezeti őket, a Forsythnál balra fordulnak. Végiggyalogolnak a Sara D. Rooseveltt Park szélén, a fák árnyékában maradnak. Esténként zűrös-lármás a park, de most, kedd délelőtt csak néhány csapat fiatal alussza ki az előző hétvégi tüntetéseket, az arcukat a fűbe nyomják.

A Hesternél elcsöndesednek a testvérek. Itt el kell haladniuk a Gold Úri és Női Szabóság előtt, aminek az apjuk a tulajdonosa, és bár nem valószínű, hogy meglátja őket – Saul teljes elmélyültséggel dolgozik, mintha nem egy férfinadrág szárának szegélyét, hanem a világmindenség szövétét varrná –,

mégis fenyegeti e fülledt júliusi nap varázsát és annak bizonytalan, némi veszélyt rejtő tárgyát, amiért a Hester Streetre jöttek.

Simon a legkisebb, eleven gyerek. A bátyja kinőtt farmer-sortját vette fel, ami Danielre ennyi idős korában pont illett, Simon vékony derekán azonban lötyög. Egyik kezében kínai mintás anyagból készült, húzószinóros erszény. Dollárbankók zizegnek benne, aprópénz csörög hozzájuk fémzenét.

– Hol van az a hely? – kérdezi.

– Szerintem itt – feleli Daniel.

Felnéznek a régi épületre – a tűzlépcső cikkcakkjára meg a negyedik emeleti sötét, téglalap alakú ablakokra. Állítólag a negyediken lakik az, akihez jöttek.

– Hogy jutunk be? – kérdezi Varya.

A ház feltűnően hasonlít az övékhez, kivéve, hogy barna helyett krémszínű, és nem hatemeletes, csak négy.

– Gondolom, megnyomjuk a kapucsengőt – mondja Daniel. – Negyedik emelet.

– Jó, de hányas lakás? – firtatja Klara.

Daniel a farzsebéből gyűrött pénztárblokkot húz elő.

– Azt nem tudom biztosan.

– Daniel! – hanyatlik az épület falának Varya, és fél kézzel eltakarja az arcát. Több mint harmincfokos a meleg, elég ahhoz, hogy a homloka viszkessen az izzadságtól, és a szoknyája a combjához tapadjon.

– Várjatok! – mondja Daniel. – Hadd gondolkozzak egy pillanatig.

Simon leül az aszfaltra, a húzószinóros vászontasak szétlöttyed a lába között, mint egy medúza. Klara egy szem karamellát vesz elő a zsebéből. Kicsomagolni már nincs ideje, mert nyílik az épület kapuja, és egy fiatalember lép ki az utcára. Lílásra színezett lencsés szemüveget és kigombolt, törökmintás inget visel.

Biccent Goldéknak.

– Be akartok jönni?

– Igen – feleli Daniel. – Be – tápáskodik fel, a többiek követik a példáját. Bemegy a házba, és mielőtt becsukódik a kapu, még köszönetet mond a lila szemüvegének.

Mert Daniel ilyen, a társaság félelmet nem ismerő és csak egy kicsit ügyefogyott vezetője, akitől az egész ötlet ered.

Amúlt héten meghallotta két fiú beszélgetését, amíg kóser kínaiért állt sorba Shmulke Bernsteinnél, ahol a hőség ellenére is egy meleg tojáskrém tortácskát szándékozott venni. A sor hosszára nyúlt, a ventilátorok teljes sebességgel zúgtak, ezért előre kellett hajolnia, hogy a fiúkra füleljen, meg arra, amit arról a nőről mondtak, aki pillanatnyilag a Hester Street-i épület legfelső emeletén lakik.

Miközben hazagyalogolt a Clinton 72-be, Daniel szíve a torkában dobogott. A szobájukban Klara és Simon a padlón Kígyók és létrákat játszott, Varya a felső ágyán olvasott. Zoya, a fekete-fehér macska a fűtőtestre vetülő napfénynegyszögön feküdt.

Daniel ismertette velük a tervét.

– Nem értem – támasztotta koszos lábát a mennyezetnek Varya. – Pontosan mit csinál az a nő?

– Most mondtam – válaszolta a felpörgöttségtől türelmetlenül Daniel. – Varázsereje van.

– Mégis milyen? – kérdezte Klara, és lépett a táblán. A nyár első felét azzal töltötte, hogy önerőből megtanulja Houdini befőttes gumis kártyamutatványát. Mérsékelt sikerrel.

– Annyit hallottam – felelte Daniel –, hogy jóvendőmondó. Megjósolja, mi fog történni az életedben, akár jó, akár rossz. És még valami. – Jobbra-balra az ajtófélfának feszítette a kezét, és behajolt. – Meg tudja mondani, mikor fogsz meghalni.

Klara felnézett.

– Ne röhögtes! – kétkedett Varya. – Azt senki sem tudja megmondani.

– És ha mégis? – kérdezte Daniel.

– Akkor nem szeretném tudni.

– Miért nem?

– Csak. – Varya letette a könyvét, felült, és az emeletes ágy szélén lógázta a lábát. – Hátha rossz hír. Hátha azt mondja a nő, hogy meghalsz, mielőtt egyáltalán felnőnél.

– Akkor jobb, ha tud róla az ember – vélte Daniel. – Hogy mindent időben elintézhessen.

Egy másodpercre elhallgattak. Azután Simon felnevetett, madárteste csak úgy rázkódott. Daniel arca elsötétedett.

– Komolyan beszélek – mondta. – Én elmegyek. Nem bírok ki még egy napot ebben a lakásban. Nem vagyok hajlandó. Szóval, ki a franc jön velem?

Talán semmi sem lett volna az egészből, ha ez nem a nyár kellős közepén történik, másfél hónap izzasztó unalommal a hátuk mögött és még ugyanannyival előttük. A lakásban nincs légkondicionálás, és mintha idén – 1969 nyarán – mindenkivel történne valami, csak éppen velük nem. Az emberek Woodstockban ütik ki magukat, a Pinball Wizardot éneklük, és jegyet váltanak az *Éjféli cowboyra*, amit a Gold gyerekeknek sem szabad megnézniük. Zavargást robbantanak ki a Stonewall bár előtt, kirakatokat zúznak be, wurlitzereket törnek össze, kidöntött parkolóórákkal ostromolnak meg kapukat. Az elképzelhető legkegyetlenebb módszerekkel gyilkolják őket, vegyszerrel, robbanóanyaggal, egymás után ötszázötven töltényt kilőni képes tűzfegyverekkel, s az arcuk borzalmas gyorsasággal jelenik meg Goldék konyhájában, a tévéképernyőn. „Pedig már a kurva *Holdon* sétálnak” – jegyezte meg Daniel, aki mostanában kezdett ilyen szavakat használni, de csak az anyjuktól biztos távolságban. Elítéli James Earl Rayt, ahogy Sirhan Sirhant is, és mindeközben Goldék kapókövezéssel vagy dárdadobálással

szórakoznak, vagy kimentik Zoyát a kályha mögötti nyitott végű csőből, amit a macska jogos otthonának tekint.

De valami más is hozzájárul ehhez a zarándoklathangulathoz: idén nyáron lehetnek utoljára így együtt. Varya jövőre a Catskill-hegységbe megy a barátnőjével, Avivával, Daniel belemerült a környékbeli fiúk zártkörű rítusaiba, így Klara és Simon magukra maradnak. 1969-ben azonban még egységet alkotnak, annyira összekovácsoltat, mintha ez egyáltalán nem is lehetne másként.

– Én benne vagyok – mondta Klara.

– Én is – csatlakozott Simon.

– Na és hogyan jelentkezünk be hozzá, hogy fogadjon bennünket? – kérdezte Varya, aki tizenhárom éves korára már tudta, hogy semmit sem adnak ingyen. – Mennyit kér?

Daniel a homlokát ráncolta.

– Majd kiderítem.

Hát így kezdődött: titokkal, kihívással, a tűzlépcsővel, amit Harra használtak, hogy kikerüljék az anyjuk roppant tömegét, a mama ugyanis valahányszor az emeletes ágyas szobában tunyulva találta őket, olyasmiket kívánt tőlük, hogy teregessék ki a mosott ruhát, vagy szedjék ki azt a nyavalyás macskát a kályhacsőből. A Gold gyerekek kérdezősködtek a környéken. A kínai negyedben egy bűvészbolt tulajdonosa már hallott a Hester Street-i nőről. Azt mondta róla Klarának, hogy vándoréletet él, járja az országot, úgy végzi a munkáját. Mielőtt Klara távozott volna, a boltos bácsi felemelte a mutatóujját, eltűnt az üzlet hátsó helyiségében, és egy nagyalakú, vaskos kötettel tért vissza, amely a *Jövendölések könyve* címet viselte. Fedőlapján jelképekkel körülvelt tizenkét nyitott szem látszott. Klara hatvanöt centet fizetett érte, és hazafelé menet végig magához szorította. A Clinton Street 72. némelyik lakója szintén tudott a nőről. Blumenstein néni azt mesélte Simonnak, hogy az

ötvenes években egy pazar társasági összejövetelen találkozott vele. A néni kiengedte a snaucerét a bejárati lépcsőhöz, ahol Simon ült, és a kutya rögtön odapiszkított egy haltápkocka méretű darabot, amit Mrs. Blumenstein nem takarított el.

– Olvasott a tenyeremből. Nagyon hosszú életet jósolt nekem – mondta Blumensteinné, és a nyomaték kedvéért előrehajolt. Simon visszafojtotta a lélegzetét, mert a nénié olyan áporodott volt, mintha ugyanazt a kilencvenéves levegőt lehelte volna ki, amit csecsemőkorában beszívott. – És látod, drágám, igaza lett!

Az ötödiken lakó hindu család *risikának*, látóasszonynak nevezte a nőt. Varya egy tányér fűszervajas csirke viszonzásául alufóliába csomagolt egy szeletet az anyja tésztakuglijából Ruby Singhnek, akivel együtt járt társadalomismeretre. Alkonyatkor a tűzlépcső pihenőjén ettek, mezítlábukat a rács alatt lógázták.

Ruby mindent tudott a nőről.

– Tavalyelőtt, amikor tizenegy voltam, a nagymamám megbetegedett – magyarázta. – Az első orvos azt mondta, a szívével van baj, és három hónapja van hátra. A második orvos viszont már azt, hogy elég erős, fel fog épülni. Úgy gondolta, két évig is élélhet.

Odalent egy taxi süvített át a Rivingtonon. Ruby elfordította a fejét, a koszos hordaléktól és szennyvíztől zöldesbarna East Riverre hunyorított.

– Egy hindu otthon hal meg – mondta. – A családja körében. Még a papa indiai rokonai is el akartak jönni, de mit mondhattunk nekik? Hogy maradjanak két évig? Azután a papa hallott a risikáról. Felkereste, és a nő megadta neki a dátumot, azt a napot, amikor a nagyi meg fog halni. Átvittük a nagyi ágyát az utcai szobába, hogy a feje keletre nézzen. Mécsest gyűjtöttünk, és virrasztottunk: imádkoztunk, ájtatos dalokat énekelünk. Az atyai nagybátyáim iderepültek Csandigarhból. Húszan gyűltünk össze, vagy talán annál is többen. A földön ültem az unokatestvéreimmel. Miután a nagyi május tizenhatodikán

meghalt, pontosan akkor, amikor a risika mondta, megkönynyebbülten sírtunk.

– Nem haragudtatok?

– Miért haragudtunk volna?

– Mert a nő nem mentette meg a nagymamádat – mondta Varya. – Mert nem segített, hogy jobban legyen.

– A risika lehetőséget adott nekünk, hogy elbúcsúzzunk. Ezt soha nem tudjuk meghálálni neki. – Ruby bekapta az utolsó falat kuglit, azután félbehajtotta a fóliát. – Mindenesetre meggyógyítani nem tudta a nagyit. A risika tud dolgokról, de megakadályozni nem tudja őket. Nem isten.

– Most hol van? – kérdezte Varya. – Daniel hallotta, hogy egy Hester Street-i házban, de azt nem tudja, melyikben.

– Én sem tudom. Mindig máshol alszik. A biztonsága érdekében.

Singhék lakásából éles csattanás hallatszott, és valaki hindiül kiabált.

Ruby felállt, lesöpögette a morzsát a szoknyájáról.

– Hogyhogy a biztonsága érdekében? – kérdezte Varya, és ő is feltápászkodott.

– Egy ilyen nőt mindig üldöznek – mondta Ruby. – Olyan emberek, akik tudják, amit ő.

– Rubina! – hívta az anyja.

– Mennem kell – szökkent be Ruby az ablakon, és belökte maga után, otthagya Varyát, aki a tűzlépcsőn mászott le a harmadikra.

Varya meglepődött, hogy a nőnek ennyire híre ment, de azért nem mindenki hallott róla. Amikor megemlítette a Katz kiszolgáló pultjánál dolgozó férfiaknak, akiknek szám van a karjukra tetoválva, rémülten meredtek rá.

– Jaj, gyerekek, minek ártjátok magatokat ilyesmibe? – kérdezte egyikük olyan éles hangon, mintha Varya személy szerint megsértette volna.

A kislány zaklatottan távozott a szendvicsével, és többé nem hozta szóba a témát.

Végül ugyanazok a fiúk adták meg Danielnek a nő címét, akiknek a beszélgetését eredetileg kihallgatta. Azon a hétvégén a williamsburgi hídon látta őket, a korlátra támaszkodva füveztek. Idősebbek voltak nála – talán tizennégy évesek –, és Daniel erőt vett magán, bevallotta nekik a hallgatózást, mielőtt megkérdezte, tudnak-e még valamit.

A fiúkat láthatólag nem zavarta a dolog. Készségesen közölték a bérház számát, ahol a nő állítólag lakik, bár azt nem tudták, hogyan lehet bejelentkezni hozzá. Elmondták Danielnek, hogy azt beszéljük, adományt kell vinni neki. Egyesek azt állították, hogy készpénzt, mások viszont kijelentették, hogy a nő már annyi pénzzel rendelkezik, amennyi csak kell neki, és a látogatók legyenek találékonyak. Egy fiú egy tetves mókust vitt, amit az útszélen lelt, csipesszel vette fel, és lekötött nejlonzacskóban nyújtotta át, Varya azonban nem hitte, hogy bárki, akár egy jövendőmondó is igényt tartana ilyesmire, így végül a húzósinóros erszénybe gyűjtötték a zsebpénzüket, és reménykedtek, hogy annyi elegendő.

Amikor Klara nem volt otthon, Varya kivette Klara ágya alól a *Jövendölések könyvét*, és felmászott vele a sajátjába. Hason fekve olvasta fel a szavakat: *haruspectio* (jóslás áldozati állatok májából), *ceromantia* (jóslás viaszöntéssel), *rhabdomantia* (pálcavetéses jóslás). Hűvösebb napokon az ablakon beáramló szellő meglibbentette az ágya melletti falra celluzozott családfákat és régi fotókat. E dokumentumok révén követi nyomon a jellemvonások titokzatos, rejtett közvetítődését: felbukkanó, eltűnő, újra felbukkanó géneket, a nagyapja, Lev nyakigláb alkatát, ami Saul kihagyásával jelent meg Danielnél.

Lev gőzhajón érkezett New Yorkba rőfös apjával, miután az édesanyját az 1905-ös pogromokban meggyilkolták. Mialatt

az Ellis-szigeten átestek az egészségügyi szűrővizsgálaton, és angolul kikérdezték őket, bámulták az öntöttvas nőalak öklét, aki szenttelenül bámulta őket a tenger felől, amelyen még éppen csak átkeltek. Lev apja a textilkereskedés helyett varrógépeket javított, Lev pedig egy ruháüzemben helyezkedett el, amelynek német zsidó tulajdonosa megengedte neki, hogy tartsa a sábeszt. Lev előbb igazgatóhelyettes, azután igazgató lett. 1930-ban egy Hester Street-i szuterénlakásban indította be saját vállalkozását, a Gold Úri és Női Szabóságot.

Varyát az apai nagyanyja után nevezték el, aki a nyugalomba vonulásukig Lev könyvelőjeként dolgozott. Az anyai nagyszüleitől kevesebbet tud – csak annyit, hogy a nagymamáját Kláranak hívták, az ő nevét viseli most Varya húga, és hogy 1913-ban Magyarországról érkezett. De meghalt, amikor Gertie, Varya anyukája még csak hatéves volt, és Gertie ritkán beszél róla. Klara és Varya egyszer besurrantak Gertie hálószobájába, és a nagyszüleik nyomai után kutattak. Akár a kutyák, kiszimatolták a titokzatosságot, ami körüllegte a házaspárt, az ármánykodás és szégyen szagát, és az orruk a komódhoz vezette őket, ahol Gertie a fehérneműjét tartja. A legfelső fiókban találtak egy kis lakkozott, aranyzsánéros fakazettát. A dobozban megsárgult fotográfiák rejtőztek, egész kötegnyi, rajtuk egy alacsony, rövidre nyírt fekete hajú, ólmos szemhéjú, kacér nő. Az első fényképen szoknyás tornadresszben állt, a csípőjét féloldalra kitolta, feje fölött sétatálcát tartott. Egy másikon annyira hátrahajolva lovagolt, hogy előlről csak a ruhája derékrésze látszott. Varya és Klara kedvenc fotóján a levegőben függött, a fogával kapaszkodott a kötélbe.

Két dolog árulta el nekik, hogy ez a nő a nagyanyjuk. Az első egy gyűrött, régi fénykép volt, zsiros ujjlenyomatokkal, amelyen ugyanaz a nő egy magas férfival és egy kisgyermekkel állt. Varya és Klara tudták, hogy a gyermek az édesanyjuk, még ilyen csöppnyi méretben is felismerték: pici, pufók öklével

a szülei kezét szorongatta, és az arcát az a megrökönyödött arc-
kifejezés változtatta el, amit Gertie ma is gyakran viselt.

Klara igényt tartott a dobozkára és tartalmára.

– Engem illet – jelentette ki. – Én kaptam a nagymama ne-
vét. Anyu egyébként felé sem néz.

Hamarosan kiderült azonban, hogy nem így van. Miután
Klara a gyerekszobába csempészte, és az alsó ágya alá dug-
ta a lakkozott dobozkát, másnap reggel rikácsolás hallatszott
a szülei szobájából, majd Gertie bős faggatózása és Saul foj-
tott hangú tagadása. Néhány másodperc múlva Gertie csörte-
tett be a gyerekszobába.

– Ki vette el? – visította. – Ki volt az?

Kitágult az orrcimpája, széles csípője eltakarta a fényt, ami
egyébként be szokott áradni az előszobából. Klara remegett
a félelemtől, majdnem sírva fakadt. Miután Saul elment dol-
gozni, és Gertie kitrappolt a konyhába, Klara beosont a szülei
szobájába, és visszatette a kazettát pontosan oda, ahol találta.
De Varya tudta, hogy mihelyt kiürült a lakás, Klara visszatért
a fotókhoz meg a rajtuk látható pici nőhöz. Bámulta erőteljes,
lenyűgöző egyéniségét, és megfogadta, hogy méltóvá fog válni
a druszájához.

Ne nézegessetek jobbra-balra! – sziszegte Daniel. – Visel-
kedjetez úgy, mint akik nem idegenek!

A Gold gyerekek felspuriznak a lépcsőn. A félhomályos lép-
csőház falairól pikkelyesen hámlik a bézs festék. Amikor a ne-
gyedik emeletre érnek, Daniel megtorpan.

– Szerinted most mit csináljunk? – suttogja Varya. Szereti,
ha Daniel zavarba jön.

– Várjunk – feleli az öccse. – Hogy valaki kijöjjön.

Varyának azonban nincs kedve várni. Be van sózva, mert
váratlan rettegés kerítette hatalmába, úgyhogy egyedül indul
el a folyosón.

Azt hitte, ez a varázs valamiképp észlelhető, de ezen az emeleten az összes ajtó teljesen egyforma, ugyanolyan számmal és karcos rézkilincssel. Az ötvennégyes lakásnál a négyes szám az oldalára fordult. Ahogy Varya az ajtóhoz közeledik, televízió vagy rádió hangja üti meg a fülét: baseballmeccs. Feltételezi, hogy a risikát nem érdekli a baseball, és odébbáll.

A testvérei közben szétszéledtek. Daniel zsebre dugott kézzel a lépcsőház közelében áll, az ajtókat nézi. Simon az ötvennégyes lakásnál szegődik Varyához, lábujjhegyre ágaskodik, és mutatóujjával visszatolja a helyére a négyes számot. Klara eddig az ellenkező irányba ténfergett, de most csatlakozik hozzájuk. Követi az Arany Breck illat, Klara több heti zsebpénzéből vette magának ezt a piperecikket, a család többi tagja Prellt használ, ami műanyag tubusban kapható, mint a fogkrém, és a megnyomott tubusból kékeszöld kocsonya buggyan ki. Bár Varya színel helyteleníti a dolgot – ő semmiképpen nem költene ennyit samponra –, valójában irigykedik Klarára, aki rozsmaring- és narancsillatot áraszt, és aki most felemeli a kezét, és bekopog.

– Mit művelsz? – suttogja Daniel. – Akárki lehet ott. Például a...

– Ki az? – morogja az ajtó mögött egy mély hang.

– A nénihez jöttünk – kockáztatja meg Klara.

Csönd. Varya visszafojtja a lélegzetét. Az ajtón pici kémlelőnyílás látszik, akkora sincs, mint egy ceruza végén a radír.

Az ajtó túloldalán valaki megköszörüli a torkát.

– Egyenként – feleli a hang.

Varya elkapja Daniel pillantását. Arra nem készültek fel, hogy elváljanak egymástól. Mielőtt azonban megtárgyalhatnák ezt, kitérül az ajtó, és Klara – mit képzel ez a lány? – belép rajta.

Senki sem tudja pontosan, mennyi ideje van bent Klara. Varyának úgy tűnik, órák óta. Leül a fal mellé, felhúzza

a térdét a melléhez. Tündérmesék jutnak eszébe: boszorkányok, akik gyermekeket kapnak el, és megeszik őket. Pánikfa hajt ki a gyomrában, és egyre növekszik, amíg a lakásajtó résznyire nem nyílik.

Varya talpra vergődik, de Daniel gyorsabb nála. Belátni nem lehet a lakásba, de Varya zenét hall – mariachi zenekart? –, és lábas csörren a gáztűzhelyhez.

Daniel belépés előtt Varyára és Simonra néz.

– Ne izguljatok! – mondja.

De ők izgulnak.

– Klara hol van? – kérdezi Simon, miután Daniel bemegy.
– Miért nem jött ki?

– Még mindig bent – feleli Varya, noha neki is ugyanez a kérdés ötlött az eszébe. – Amikor majd bemegyünk, Klara és Daniel mind a ketten bent lesznek. Valószínűleg csak... ránk várnak.

– Ez rossz ötlet volt – véli Simon.

Szőke fürtjei izzadságtól csapzottak. Mivel Varya a legnagyobb és Simon a legkisebb testvér, a lány úgy érzi, képesnek kellene lennie rá, hogy anyáskodjon az öccsével, Simon azonban rejtély a számára, úgy tűnik, egyedül Klara tudja megérteni. Simon kevésbé beszédes, mint a többiek. A vacsoránál homlokráncolva és csillogó szemmel szokott ülni. De gyors, akár egy fürgé lábú nyúl. Ha egymás mellett mennek a zsinagógába, Varya néha egyedül találja magát. Tudja, hogy Simon csak előreszaladt vagy lemaradt, de minden alkalommal az az érzése, mintha az öccse eltűnt volna.

Amikor újra kinyílik az ajtó, ugyanúgy csak keskeny résznyire, Varya a vállára teszi a kezét.

– Minden rendben, Sy. Te bemész, én pedig figyelek, jó?

Hogy kire vagy mire, abban nem biztos – a folyosó éppolyan üres, mint érkezésükkor volt. Varya valójában félénk: hiába ő a legidősebb, inkább maga elé engedi a többieket. Simon

azonban szemlátomást felbátorodott. Kisöpör egy göndör fűrtöt a szeméből, azután otthagyja a nővérét.

Ahogy Varya egyedül marad, páni félelem kezd erőt venni rajta. Úgy érezte, elszakadt a testvéreitől, mintha magányosan a parton állva figyelné tovaúszó hajójukat. Meg kellett volna akadályoznia, hogy idejöjjenek. Mire ismét kinyílik az ajtó, a felső ajka fölött és a szoknyája korca alatt szinte tócsába gyűlt az izzadság. De már késő visszafordulni, és a többiek várják. Varya belöki az ajtót.

Tenyéryni lakásban találja magát, a szerény minigarzonba annyi holmit zsúfoltak, hogy először senkit sem lát benne. A padlón feltornyozott könyvek felhőkarcoló makettjeinek hatnak. A konyhapolcokat ennivaló helyett újságpapírkötegekkel rakták meg, a pulton végig kupacokban áll a tartós élelmiszer: sós keksz, gabonapehely, leveskonzerv, tucatnyi fajta jobbnál jobb tea. Azonkívül tarot-kártya és francia kártya, horoszkópok és naptárak – Varya felismeri, hogy az egyik kínai, egy másikat római számokkal írtak, a harmadik a hold fázisait mutatja. Egy megsárgult plakáton a *Ji csing** látszik, amelynek hexagramjaira Varya a Klara által vásárolt *Jövendölések könyvéből* emlékszik, de van itt homokkal teli urna, több gong és vörösréz tál, babérkoszorú, egy halom gallyszerű fapálcika, amibe keresztbe vonalakat véstek, valamint egy tál kő, némelyikre hosszú zsineget kötöttek.

Mindent telepakoltak, csak az ajtó melletti zugot hagyták szabadon. Itt két összecsukható szék között egy kempingasztal áll. Mellette egy kisebb asztalon vörös selyemrózsák és egy kinyitott Biblia. A Biblia körül két fehér gipszelefánt, egy fogadalmi gyertya, egy fakereszt meg három szobor: egy Buddha,

* Változások könyve, a kínai kultúra legrégebbi öröksége, több mint 4000 éves. A kínai hagyomány szerint megmutatja az ember helyét az univerzumban.

egy Szűz Mária és egy Nefertiti, amit Varya azért tud, mert apró, kézírásos betűkkel *NEFERTITI* olvasható rajta.

Bűntudat hasít Varyába. A héber iskolában hallott a bálványimádás elítéléséről, komoly arccal figyelt, amikor Chaim rabbi az *Ávodá zárá* traktátusból olvasott fel. A szülei nem helyeselnék, hogy itt tartózkodik. De hát a jósnőt nem éppúgy Isten teremtette, ahogyan Varya szüleit? Varya a zsinagógában megpróbál imádkozni, de úgy tűnik, Isten sosem válaszol. A risika legalább beszélni fog vele.

A nő a mosogatónál áll, szálás teát szór a dobozból egy finom mívű fém teatojásba. Bő pamutvászon ruhát, bőrszandált és sötétkék fejkendőt visel, hosszú barna haját két vékony copfba fonta. Bár eléggé nagydarab, mozdulatai mégis kecsesek és fegyelmezettek.

– Hol vannak a testvéreim? – kérdezi Varya, és a rekedtes hangjából kicsendülő kétségbeesés zavarba hozza.

A relaxát leengedték. A nő a felső polcról bögrét vesz le, és behelyezi a teatojást.

– Azt szeretném tudni – mondja hangosabban Varya –, hol vannak a testvéreim.

A tűzhelyen vízforraló sípol. A nő elzárja a gázt, és a bögre fölé emeli a kannát. Vastag, átlátszó sugárban ömlik a víz, fű illata terjeng a helyiségben.

– Odakint – feleli a nő.

– Nem, ott nincsenek. A folyosón vártam, és egyikük sem jött ki.

A nő Varya felé lép. Kreol bőrrű, mint Ruby Singh, húsos arcú, duzzadt orrú, a szájával csücsörít.

– Semmit sem tehetek, ha nem bízol bennem – mondja. – Vedd le a cipőd, azután ülj le!

Varya leforrázva bújik ki fehér orrú fekete cipőjéből, és az ajtó mellé teszi. Talán igaza van a nőnek. Ha Varya nem hajlandó megbízni benne, akkor fölöslegesen vállalták ezt az utat és

a vele járó kockázatokat: az apjuk szúrós tekintetét, az anyjuk neheztelését, négyük félretett zsebpénzét. Varya a kemping-asztalhoz ül. A nő leteszi elé a teásbögrét. Varyának bájitalok és mérgek jutnak eszébe, Rip van Winkle és húszéves álma. Azután Rubyra gondol. „*A risika tud dolgokról* – mondta a bátránője. – *Ezt soha nem tudjuk meghálálni neki.*” Varya a szájához emeli a bögrét, és kortyint belőle.

A risika a szemközti összecsukható székre ül. Tekintete Varya megfeszített vállát, nyirkos tenyerét, az arcát fürkészi.

– Mostanában nem érzed valami jól magad, igaz, aranyom?

Varya nyel egyet meglepetésében, és bólint.

– Szeretnéd már jobban érezni magad?

Nem moccan, bár az ereiben száguld a vér.

– Szorongsz – mondja elgondolkodva a nő. – Nyugtalan-kodsz. Látszólag mosolyogsz, nevensz, de a szíved mélyén nem vagy boldog, magányos vagy. Jól mondom?

Varya ajka remegve jelzi, hogy igen. A szíve annyira csordultig telt, hogy attól fél, mindjárt meghasad.

– Öreg hiba – mondja a nő. – Na, lássunk munkához! – Csettint az ujjával, és Varya bal kezére mutat. – A tenyeredet!

Varya előre húzódik a székén, és a kezét a risikának nyújtja, akinek mozgékony és hűvös a keze. Varya felszínesen lélegzik. Az idejét sem tudja, mikor ért utoljára idegenhez, jobb szereti, ha valami védőréteg, például esőkabát választja el másoktól. Valahányszor hazatér az iskolából, ahol a padok ujjlenyomatoktól zsirosak, és a játszóudvart óvodások koszolják össze, addig mossa a kezét, amíg szinte lesúrolja róla a bőrt.

Megrémíti a sors szeszélyessége: az egyszínű tabletták, amik vagy kiterjesztik az ember tudatát, vagy fenekestül felforgatják, a vaktában kiválasztott férfiak, akiket behajóznak, és a Cam Ranh-öbölbe visznek, azután az Ap Bia-hegységbe, ahol a bambuszbozótban és a majdnem négyméteres elefántfűben ezer ember lelte halálát. Varya együtt jár társadalomismeretre

Eugene Bogopolskival, akinek három bátyját vezényelték Vietnámba, amikor Varya és Eugene még csak kilencévesek voltak. Mindhárman hazatértek, és Bogopolskiék nagy vendégséget csaptak a Broome Street-i lakásukon. Lehetséges, hogy Eugene jövőre beugrik egy úszómedencébe, beveri a fejét a betonba, és meghal. Varya halálának dátuma olyan dolog – talán a legfontosabb dolog –, amit a nő biztosan tudni fog.

A nő Varyára néz. A szeme két csillogó, fekete üveggolyó.

– Segítek neked – mondja. – Jót tudok tenni veled.

Varya tenyerére fordítja a figyelmét, először általában véve az alakját vizsgálja meg, azután a tömpe, szögletes ujjakat. Gyöngéden hátrahúzza Varya hüvelykujját, az nem sokat hajlik, hamar ellenáll a feszítésnek. A nő megszemléli a gyűrűsujj és a kisujj közötti részt, majd megszorítja a kisujj hegyét.

– Mit keres? – kérdezi Varya.

– A jellemedet. Hallottál Hérakleitoszról? – Varya a fejét rázza. – Görög bölcsele. Ő mondta, hogy a jellem az ember sorsa. Ez a kettő úgy kötődik egymáshoz, mint két testvér. Szeretnéd megismerni a jövőt? – Szabad kezével Varyára bök. – Nézz a tükörbe!

– És ha megváltozom?

Lehetetlenségnek tűnik, hogy Varya jövője máris benne rejlik, mint egy színésznő, akinek évtizedekig kell várnia a kuliszszák mögött, hogy kiléphessen a rivaldafénybe.

– Akkor különleges eset lennél, mert a legtöbb ember nem változik meg.

A rizika megfordítja Varya kezét, és leteszi az asztalra.

– 2044. január 21. – Olyan tárgyilagos a hangja, mintha a léghőmérsékletet vagy a meccs végeredményét közölné. – Rengeteg időöd van.

Varya szíve egy pillanatig felszabadultan repes. Kétezer-negyvennégyben nyolcvannyolc éves lesz, az egész tisztességes életkor. Azután meghökken.

– Honnét tudja?

– Mit mondtam arról, ha nem bízol bennem? – vonja össze bozontos szemöldökét a risika. – Na jó, most eredj haza, és gondolkozz azon, amit hallottál! Attól jobban fogod érezni magad. De senkinek se áruld el, érted? Amit a tenyered mutat, amit mondtam neked, maradjon kettőnk között!

Az asszony Varya szemébe néz, és a lány állja a tekintetét. Most, hogy Varya a vizsgáló, nem pedig a vizsgálat alanya, valami különös történik. A nő szeme elveszíti csillogását, mozgása kecsességét. Túlságosan szép jövőt ígért Varyának, s ez a szép jövő bizonyítja a látóasszony csalárd-ságát: alighanem mindenkinek ugyanezt jósolja. Varyának ez Őzt, a nagy varázslót juttatja eszébe. Akárcsak amaz, ez a nő se nem mágus, se nem látó. Csak szélhámos, svindler. Varya feláll.

– Az öcsémnek kellett fizetnie magának – mondja, miközben felhúzza a cipőjét.

A nő is feláll. Az ajtóhoz lép, amiről Varya eddig azt hitte, gardróbfulke – a kilincsén egy melltartó lóg, necckosara olyan hosszú, mint az a háló, amivel Varya nyaranta királylepkéket szokott fogni –, de nem: kijárat. Ahogy a nő résnyire nyitja, Varya vöröstéglás sávot pillant meg, és a tűzlépcső felső végét. Amikor lentről meghallja a testvérei hangját, majd kiugrik a szíve a helyéből.

A risika azonban sorompóként elébe áll, és elkapja Varya karját.

– Minden jól fog végződni, aranyom – jelenti ki valahogy fenyegetően, mintha sürgetné, hogy hallgasson rá, higgyen neki. – Minden jól fog alakulni.

– Eresszen! – mondja a lány.

Meghökken saját hangja ridegségétől. A nő arca elé mintha függőnyt rántának. Elengedi Varyát, és félrehúzódik.

Varya lecsörtet fekete-fehér cipőjében a tűzlépcsőn. Könnyű szellő simogatja a karját, és megbirizgálja a világosbarna, pihés szőrszálakat, amelyek mostanában jelentek meg a lábán. Miután leér a ház mögötti sikátorba, látja, hogy Klara pofiját sós víz csíkozta, az orra kivörösödött.

– Mi a baj?

Klara felé perdül.

– Miért, mit gondolsz?

– Jaj, csak nem hiszed el tényleg... – Varya a nagyobbik öccséhez fordul segítségért, de Daniel faarccal néz vissza rá. – Bármit mondott neked az a nő, annak semmi jelentősége. Csak kitalálta. Igaz, Daniel?

– Igaz. – Daniel megfordul, és az utca felé indul. – Menjünk!

Klara fél karjánál fogva felhúzza Simont. A fiú még mindig a zsinóros erszényt szorongatja, ami éppúgy tele van, mint amikor jöttek.

– Ki kellett volna fizetned a nőt – mondja Varya.

– Elfelejtettem – feleli Simon.

– Nem érdemli meg a pénzünket. – Daniel csípőre tett kézzel áll a járdán. – Gyerünk már!

Szótlanul mennek haza. Varya még sosem érezte ennyire távol magát a testvéreitől. A vacsoránál csak piszkálgatja a marhaszegyet, Simon viszont egyáltalán nem eszik.

– Mi az, édesem? – kérdezi Gertie.

– Nem vagyok éhes.

– Miért nem?

Simon vállat von. Szőke fürtjei fehérek az asztal fölötti lámpa fényében.

– Edd meg az ételt, amit édesanyád készített! – inti az apja. A fiú azonban nem hajlandó enni. A kezére ül.

– Mi az, hm? – búgja felvont szemöldökkel Gertie. – Talán nem ízlik?

– Hagyd békén! – nyúl oda Klara, hogy összeborzolja Simon haját, de az öccse elrántja a fejét, és csikorogva hátratulja a székét.

– Utállak! – kiáltja felállva. – Utállak! Mindnyájatokat!

– Simon – szól rá Saul, és ő is feláll. Még abban az öltönyben van, amiben dolgozott. Ritkuló haja világosabb, mint Gertie-é, szokatlan árnyalatú vörösseszőke. – Nem beszélhetsz így a családdal.

Nem illik hozzá ez a szerep. A fegyelmezés mindig is Gertie-re hárult. Most azonban az asszony csak hápog.

– Dehogynem – feleli meglepett arccal Simon.

ELSŐ RÉSZ

Táncolnál, kölyök

1978–82

Simon

1.

Saul halálakor Simon fizikaórán ül, koncentrikus köröket rajzol, amik elvileg elektronhéjakat ábrázolnak, neki azonban az égvilágon semmit sem jelentenek. Az ábrázoló, diszlexiás fiú sosem volt jó tanuló, és fel sem fogja az elektronburok – az atommag körül keringő elektronok pályáinak összessége – értelmét. Ebben a pillanatban ebédelésből visszafelé igyekvő édesapja előregörnyed a Broome Street-i gyalogátkelőn. Egy taxi túlköelve megáll, Saul térdre rogy, a szívéből lefolyik a vér. Halála semmivel sem logikusabb Simon számára, mint az elektronok átlépése egyik atomról a másikra: az egyik pillanatban ott vannak, a következőben már nincsenek.

Varya Poughkeepsie-ből, a Vassar Egyetemről, Daniel a New York-i Állami Egyetem binghamtoni campusáról autózik haza. Egyikük sem érti a dolgot. Igen, Saul idegeire nagy teher nehezedett, de a város legzűrösebb pillanatait – a költségvetési válságot, a nagy áramszünetet – már maga mögött hagyta. A szakszervezetek megmentették a várost a csódtól, és New York fellélegez. A kórházban Varya az apja utolsó percei felől érdeklődik. Voltak-e fájdalmai? Az ápolónő azt feleli, csak rövid ideig. Mondott valamit? Senki sem állítja, hogy igen. Felesége és gyermekei nem lepődhetnek meg ezen, mivel hozzászoktak hosszú hallgatásaihoz – Simon mégis becsapva érzi magát,

mintha megfosztották volna az apja utolsó emlékétől, aki ugyanolyan szófukar marad halálában, amilyen életében volt.

Mivel másnap sábesz, a temetésre vasárnap kerül sor. A konzervatív Tiferet Jiszrael gyülekezet zsinagógájában találkoznak, amelynek Saul tagja és támogatója volt. A bejáratnál Chaim rabbi valamennyi Goldnak egy-egy ollót ad a *kriéhez*.

– Én nem csinálom – jelenti ki Gertie, akit úgy kell végigtessékelní a búcsúszertartás minden fázisán, mintha olyan ország határán esne át vámvizsgálaton, ahová eleve el sem akart látogatni. Azt a testhez álló, elől gombos, levehető övű zsákruhát viseli, amit Saul 1962-ben tartós, fekete pamutzövetből varrt neki. – Nem kötelezhet rá – teszi hozzá, tekintete ide-oda cikázik Chaim rabbi meg a gyermekei között, akik már mindannyian engedelmesen behasították a szívük fölött a ruhájukat, és bár Chaim rabbi magyarázza, hogy nem ő, hanem Isten kötelezi, úgy tűnik, Gertie-t az Isten sem kényszerítheti. Végül a rabbi egy fekete szalagot ad elvágás céljából az asszonynak, aki sebzett diadallal foglal helyet.

Simon sosem szeretett ide járni. Gyermekfejjel azt hitte, kísértetek lakják a durvára faragott sötét kőhomlokzatú, dohos belsejű zsinagógát. Még ennél is jobban viszolygott az isztentisztelettől, a végeérhetetlen néma ájtatosságtól, a buzgó könyörgéstől Zion helyreállításáért. Most a zárt koporsó előtt áll, a levegő beáramlik ingének hasítékán, és rádöbben, hogy soha többé nem fogja viszontlátni az apja arcát. Elképzeli Saul semmibe révedő tekintetét és tartózkodó, majdhogynem nőies mosolyát. Chaim rabbi nemes lelkűnek, szilárd és állhatatos jellemnek nevezi Sault, de Simon számára szemérmes, félnék férfi volt, aki kerülte a konfliktust és a bajt – láthatólag annyira kevésbé engedett az érzelmeinek, hogy csakis csoda folytán vehette feleségül Gertie-t, mert Simon nagyravágyó és szeszélyesen ingadozó kedélyállapotú anyja a legnagyobb jóindulattal sem tekinthető gyakorlatias választásnak.

A szertartás végeztével a Hebron-hegy temetőbe kísérik a koporsóvivőket, ahol Saul szülei nyugszanak. A két lány sír – Varya némán, Klara ugyanolyan hangosan, ahogy az anyja –, Daniel is mintha csupán döbbsent kötelességtudatból tartaná magát. Simon azonban még akkor is képtelen könnyeket ontani, amikor a földbe eresztik a koporsót. Csak a veszteséget érzi, nem azét az apáét, akit ismert, hanem azét az emberét, akivé Saul válhatott volna. A vacsoránál mindig az asztal két végén ültek, ki-ki a maga gondolataiba merülve. Megrázkódtatást okozott, ha valamelyikük felpillantott, és találkozott a tekintetük – ez a véletlen mozzanat sarokvasként kapcsolta össze ketten külön-külön világát, amíg azután egyikük ismét másfelé nem nézett.

Most nincs többé sarokvas. Bármennyire zárkózott volt is Saul, hagyta, hogy mindegyik Gold a saját szerepét alakítsa: ő a kenyérkeresőét, Gertie a vezéregyéniségét, Varya a szófogadó legnagyobbik gyermekét, Simon a gondtalan legkisebbikét. Ha az apjuk szervezete – a Gertie-énél alacsonyabb koleszterinszintjével, abszolút kiegyensúlyozott szívével – egyszerűen *megszűnt* működni, akkor mi minden mehet még tönkre? Milyen más törvény dőlhet meg? Varya elbújik az emeletes ágyon. Daniel húszéves, még alig férfi, de ő fogadja a vendégeket, rakja ki az ételt, vezeti a héber imát. Klara, akinek a hálószobai fertálya mindenkiénél rumlisabb, addig sűrol a konyhában, amíg meg nem fájdul a bicepsz. Simon pedig Gertie-vel törődik.

Ez nem a szokásos felállás, mert Gertie mindig jobban szokta babusgatni Simont, mint a többieket. Valaha értelmiséginek készült, a Washington Square Park szökőkútja mellett heverészve Kafkát, Nietzscht és Proustot olvasott. Tizenkilenc évesen azonban megismerkedett Saullal, aki érettségi után belépett az apja vállalkozásába. Húszévesen Gertie teherbe esett, rövidesen otthagyta a New York Egyetemet, ahol addig ösztöndíjjal tanult, és beköltözött abba a Gold Úri és Női Szabóságtól

alig néhány saroknyira lévő lakásba, ami Saulra szállt, miután nyugdíjas szülei Kew Gardens Hillsbe vonultak vissza.

Nem sokkal Varya megszületését követően— sokkal hamarabb, mint Saul szükségesnek vélte, és ezt a férfi szégyellte is – Gertie egy jogászcég recepciósaként helyezkedett el. Esténként továbbra is erélyesen vezényelte a családot, ám reggelente elmenős ruhába bújt, egy kis kerek dobozból pirosítót kent az arcára, majd leadta a gyerekeket Almendingernénál, és olyan könnyedséggel lépett ki az épületből, amilyen egyáltalán teltett tőle. Miután azonban Simon világra jött, Gertie öt helyett kilenc hónapig, majd végül tizennyolcig maradt otthon. Mindenhová magával cipelte a kisfiút. Ha a gyerek sírt, az asszony nem förmedt rá bosszúsan, hanem magához ölelte, és énekelt neki, mintha visszakívánna egy élményt, amit mindig is helytelenített, mert tudta, hogy nem fogja megismételni. Röviddel Simon születése után, amikor Saul dolgozni ment, Gertie felkereste az orvost, és egy hormontablettát tartalmazó üvegcsével tért haza – a címkéjén *Enovid* felirat állt –, amit a fehérneműs fiókjába süllyesztett.

– *Si-mon!* – kiáltja most időnként hosszan elnyújtott hangon, mint a hajókört. – Add csak ide azt! – mondja esetleg az ágyban fekve, a közvetlenül a lába melletti párnára mutatva. Vagy pedig halk, vészjósló hangon szólal meg. – Nézd, felfekvés, túlságosan régóta nyomom ezt az ágyat – panaszolja, és bár Simon egy pillanatra megretten, szemügyre veszi az asszony sarkán a vastag dudort.

– Ez nem *felfekvés*, mama – feleli –, hanem vízihólyag.

De addigra az asszony már máshol jár, kéri, hogy hozza oda neki a kaddist, vagy halat meg csokoládét kér a tálból, amit Chaim rabbitól a süvére kaptak.

Simon azt hihetné, Gertie örömét leli az ugráltatásában, ha az anyja éjszakánként nem sírna – fojtott hangon, nehogy a gyerekek meghallják, de Simon hallja –, vagy ha nem kucorogna

magzatpózban az ágyon, amin két évtizeden át Saull osztozott, olyan látványt nyújtva, mint a bakfis, aki a megismerkedésükkor volt. Az asszony olyan buzgalommal ül süvét, amit Simon eddig ki sem nézett belőle, mert Gertie mindig is inkább hitt babonákban, mint bármiféle istenben. Gertie hármat köp, ha gyászmenet halad el mellette, sőt hint a háta mögé, ha felborul a sótartó, és állapotosan sosem ment el temető mellett, emiatt a családnak 1956-tól 62-ig folyton útvonalat kellett változtatnia. Minden pénteken megerőltető türelemmel tartja meg a sábeszt, mintha a szombat olyan vendég volna, akitől minél előbb szeretne megszabadulni. Ezen a héten azonban nem sminkeli ki magát, nem vesz fel ékszer, nem húz a lábára bőrcipőt. Mintha az elmulasztott krie miatt vezekelne, éjjel-nappal a fekete zsákruháját viseli, még amiatt sem zavartatja magát, hogy rászáradt a marhaszegy szaftja, ami a combjára csöp-pent. Mivel Goldéknál nincs hokedli, a földön ülve mormolja a kaddist, sőt még Jób könyvéből is olvasni próbál, hunyorogva emeli a szeméhez a *Tanakhot*. Amikor leteszi, kétségbeesetten zavarodott a tekintete, mint a szüleit kereső gyermeké, azután jön a kiáltás – *Si-mon!* – valami kézzelfogható dologért: friss gyümölcsért vagy egy szelet egyensúlytésztaért, ablaknyitá-sért, hogy bejöjjön a levegő, vagy -csukásért, hogy megszűnjön a huzat, plédért, mosdókesztyűért, gyertyáért.

Amint összegyűlik annyi vendég, amennyi a *minjához* kell, Simon segít neki új ruhába öltözni és házi papucsot venni, hogy az asszony előjöhessen imádkozni. Saul régi alkalmazottai érkeznek: a könyvelők, a varrónők, a szabásminta-készítők, a készruhaeladók, valamint Saul fiatalabb üzlettársa, a harminckét éves, sipákoló hangú, kampós orrú Arthur Milavetz.

Simon gyermekkorában imádott az apja műhelyébe látogatni. A könyvelők gemkapcsokat vagy szabásmaradék szövetdarabokat adtak neki játszani, és Simon büszke volt rá, hogy Saul a papája – a személyzet tiszteletteljes viselkedése és Saul

nagyablakos irodája egyértelművé tette, hogy fontos ember. Saul a fél térdén lovagoltatta Simont, miközben megmutatta, hogyan kell kiszabni az anyagot, és textilmintákat varrt össze. Később Simon méteráruboltokba kísérté el, ahol Saul kiválasztotta a következő szezonban divatos selymeket és tweedeket, meg az Ötödik sugárúti Saks divatáruházba, ahol a papa megvásárolta a legújabb fazonokat, hogy azután a műhelyben lemásolja őket. Simon munkaidő után is maradhatott, amíg az emberek pikkdámáztak, vagy Saul irodájában leültek egy doboz szivarral, és a pedagógussztrájkjéről meg a köztisztaságiak sztrájkjáról, a Szezei-csatornáról és a jom kippuri háborúról vitatkoztak.

Egész idő alatt valami nagyobb jelentőségű, közvetlenebbül őt érintő dolog lappangott fenyegetően a háttérben, mígnem Simon rákényszerült, hogy a maga teljes, rettentő fenségében érzékelje azt: a jövőjét. Daniel mindig is orvosnak készült, így egyetlen fiú maradt – az örökké nyughatatlan Simon, aki eleve nem fért a bőrébe, hát még olyankor, ha duplasoros öltönybe kellett bújni. Mire kamaszodni kezdett, már halálra untatta a női divat, és mindene viszkedett a gyapjútól. Rossz néven vette, hogy Saul nem sok figyelmet fordít rá, és úgy érezte, azt is csak addig, amíg ő hátat nem fordít az üzletnek, már ha ilyesmi egyáltalán elképzelhető. Idegesítette Arthur, aki egy pillanatra sem tágított az apja mellől, és úgy kezelte Simont, mint egy segítőkész kiskutyát. Mindenekfölött pedig valami sokkal inkább zavarba ejtőt érzékelt: azt, hogy a műhely Saul igazi otthona, és az alkalmazottai jobban ismerik őt, mint a gyermekei valaha is.

Arthur ma három csemegebolti hidegtállal meg egy tálca füstölt hallal érkezik. Lehajtja hattyúnyakát, hogy puszt adjon Gertie-nek.

– Most mihez kezdünk, Arthur? – sóhajtja az asszony a férfi zakójába.

– Ez borzasztó – feleli Arthur. – Rettenetes.

A tavaszi eső csepepcskéi rezegnek a férfi vállán és szarukeretes szemüvege lencséjén, de a szeme ugyanolyan éles.

– Hál’ istennek számíthatok magára. És Simonra – mondja Gertie.

A süve utolsó estéjén, amíg Gertie alszik, a testvérek a padláson dugják össze a fejüket. Nyúzottak, kimerültek, táskás, vérekes a szemük, összezsugorodott a gyomruk. A sokk nem múlt el a gyász hét alatt, Simon nem tudja elképzelni, hogy valaha is enyhülhet. Daniel és Varya egy narancssárga plüsskanapéra ülnek, aminek a karfáján kifakadt a tömőanyag. Klara a foltvarrások zsámolyra telepszik, ami valaha az azóta elhunyt Blumenstein nénié volt. Bourbont tölt négy csorba teáscsészébe. Simon törökülésben gubbaszt a földön, ujjával kavargatja a borostyánszínű folyadékot.

– Szóval mi a terv? – kérdezi Danielre és Varyára pillantva.
– Holnap elhúzzátok a csíkot?

Daniel bólint. Ő is, a nővére is a kora reggeli vonattal megy vissza az egyetemre. Gertie-től már elbúcsúztak, és megígérték neki, hogy egy hónap múlva, amikor végeznek a vizsgaidőszakkal, visszajönnek.

– Nem maradhatok tovább, ha le akarok vizsgázni – feleli Daniel. – Egyeseknek – bökdösi meg lábával Klarát – fontos az ilyesmi.

Klara két hét múlva fejezi be a középiskolát, de már megmondta a családjának, hogy nem vesz részt az évfázón. („Píngvinszerelésben egy ütemre csoszogni a többiekkel? Azt nem nekem találták ki.”) Varya biológiát tanul, Daniel pedig katonatorvosnak készül, Klara azonban nem óhajt egyetemre menni. Varázsolni akar.

Az elmúlt kilenc évet egy kiöregedett vurstlimágus és varietébűvész, Ilya Hlavacek szárnyai alatt töltötte, aki egyúttal a főnöke az Ilya és tsa bűvészboltban. Klara először kilencéves

korában szerzett tudomást a boltról, amikor Ilyától a *Jövendölések könyvét* vásárolta, s a férfi ma már nem kevésbé az apja, mint Saul volt. A cseh bevándorló Ilya, aki a két világháború között lett nagykorú – ma hetvenkilenc éves, görnyedt és üzleti gyulladással, fehér haja manóüstökként meredez –, lenyűgöző történeteket mesél pódiumi éveiről: arról, amikor a legsnasszabb középnyugati ritkasággyűjteményekkel turnézott, kártyaasztalától egy-két lépésnyire spirituszban ázó emberfejek sorakoztak; a pennsylvaniai cirkuszi sátorról, ahol ezer néző előtt sikeresen eltüntetett egy Antonio nevű barna szicíliai szamarat, amiért tapsvihar jutalmazta.

De több mint egy évszázad telt el azóta, hogy a Davenport fivérek a jómódúak szalonjaiban szellemeket idéztek, és John Nevil Maskelyne a londoni Egyptian Hallban a levegőben lebegtetett egy nőt. Napjainkban a legszerencsésebb helyzetben lévő amerikai mágusok Las Vegasban gondosan előkészített műsorokat mutatnak be, vagy színháztechnikai trükköket alkalmaznak. Szinte kivétel nélkül férfiak. Amikor Klara felkereste az Egyesült Államok legpatinásabb varázsboltját, a kaszszapulnál álló fiatalember megvetően pillantott fel, majd a *Boszorkányság* feliratú polchoz irányította, („Rohadék” – morogta Klara, mégis megvásárolta a *Szellemidézés vérelet*, csak hogy lás-sa, amint a srác feszeng.)

Egyébként Klarát nem annyira a színpadi illuzionisták – a szemkápráztató fények, estélyi ruhák, fémhuzalokkal manipulált lebegtetések – vonzzák, mint inkább azok, akik szerényebb helyszíneken adnak elő, ahol a mágia úgy jut el közvetlenül egyik embertől a másikhoz, akár egy gyűrött dollárbankó. Vasárnaponként Jeff Sheridan utcai mágust figyeli a férfi szokott helyén, a Central Parkban, Sir Walter Scott szobránál. De vajon ő tényleg meg tudna élni ebből? New York változóban van. A környékükön a hippiket marcona srácok, a drogokat keményebb drogok váltják fel. A Tizenkettedik utca és az A sugárút

sarkánál Puerto Ricó-i bandák pöffeszkednek. Klarának egyszer az útjába állt egy férfi, aki valószínűleg rosszabbat is művelt volna, ha Daniel véletlenül nem pont abban a pillanatban jár arra.

Varya egy üres teáscsészébe hamuz.

– El sem tudom hinni, hogy még mindig el akarsz menni. Amikor a mamával ez a helyzet.

– De hát kezdettől fogva ezt terveztem, Varya. Mindig is úgy volt, hogy elmegyek.

– Jó, de néha az ember megváltoztatja a programját. Néha kénytelen rá.

Klara felvonja a szemöldökét.

– Akkor te miért nem változtatod meg a tiédet?

– Nem tehetem. Le kell vizsgáznom.

Varya egyenes derékkal, mereven tartott kézzel ül. Ő a megalkuvást nem ismerő, a szenteskedésig kérlelhetetlen, aki úgy halad a szigorúan meghúzott határvonalak között, mintha mérlegkaron lépkedne. A tizennegyedik születésnapján elsőre három kivételével az összes gyertyát elfújta, és a még csak nyolcéves Simon lábujjhegyre ágaskodott, hogy besegítsen neki. Varya ráordított, és olyan zokogásban tört ki, hogy még Saul és Gertie is értetlenül néztek. Szikrányi sincs benne Klara szépségéből, nem érdeklí az öltözködés, a kozmetika. A haja az egyetlen gyengéje. Derékig ér, és soha nem festette, nem színezte, nem mintha természetes árnyalata – szürkés világosbarna, mint nyáron a napszitta föld – bármilyen szempontból különlegesnek számítana, csak egyszerűen jobb szereti úgy hagyni, amilyen mindig is volt. Klara drogériás rikító vörösre festi a haját. Valahányszor a hajtöveit kezeli, a mosdó napokig véresnek látszik.

– Vizsgáznod – legyint Klara, mint valami passzióra, amiből Varya már igazán kinőhetett volna.

– És mikor indulsz? – kérdezi Daniel.

– Még nem döntöttem el – feleli Klara hűvösen, de a vonásai feszültek.

– Jóságos ég! – veti hátra a fejét Varya. – Még csak terved sincs?

– Várok – mondta Klara –, hogy feltáruljon.

Simon a kisebbik nővérére néz. Tudja, hogy a lány retteg a jövőtől. Azt is tudja, hogy ügyesen titkolja rettegetését.

– És mihelyt feltárul előtted, mi az a hely, ahová mész, hogyan fogsz eljutni oda? – kérdezi Daniel. – E tekintetben is kinyilatkoztatásra vársz. Kocsira nincs pénzed. Ahogy repülőjegyre sincs.

– Létezik az az újdonság, amit autóstoppolásnak hívnak, Danny. – Egyedül Klara szólítja Danielt a kiskori becenevén, tudván, hogy olyan emlékeket idéz fel, mint az ágyba vizezés, a kiálló fogak, legfőképpen pedig a New Jersey-i Lavallette-be tett családi kirándulás, amelynek során a bátyja becsinált a kordnadrágjába, mert nem bírta visszatartani, ezzel tönkretette Goldék nyaralásának első napját és a kölcsönzői Chevrolet hátsó ülését. – A menő srácok mind úgy közlekednek.

– Klara, légy szíves! – kapja ismét előre a fejét Varya. – Ígérd meg, hogy nem stoppolsz! Az egész országon keresztül? Meguntad az életedet?

– A stoppolásba nem kell *belehalni*. – Klara szív egy slukkot, és balra, Varyától távolabb fújja ki a füstöt. – De ha neked ennyire fontos, akkor majd távolsági busszal megyek.

– Az napokig tart – veti közbe Daniel.

– Olcsóbb, mint a vonat. És különben is. Komolyan azt hiszitek, hogy a mamának szüksége van rám? Jobban érzi magát, ha nem vagyok itt. – Klara bejelentését, miszerint nem jelentkezik egyetlenre, hosszas üvöltözések követték közte és Gertie között, majd a szócsatát ádáz csönd váltotta fel. – Egyébként sem marad egyedül. Sy itt lesz vele.

Simon felé nyújtja a kezét, megszorítja az öccse térdét.

– Téged nem zavar ez, Simon? – kérdezi Daniel.

De, zavarja. Simon máris látja a jövőt, miután a többiek mind elmennek, ő és Gertie pedig soha véget nem érő sүvében rekednek – *Si-mon!* –, az apja egyszerre sehol és mindenütt. Az estéket, amikor kisurran futni, mert muszáj kimozdulnia, bár-hová, csak otthonról el. És az üzletet – hát persze, az üzletet –, ami most már jog szerint az övé. Ugyanilyen kellemetlen az a gondolat is, hogy elveszíti Klarát, a szövetségését, de a lány kedvéért vállat von.

– Á, nem. Klara hadd tegye azt, amit kíván. Egyszer élünk, nem igaz?

– Tudtunkkal. – Klara elnyomja a cigarettáját. – Ti sosem szoktatok ezen gondolkodni?

– Hogy mi jön az életünk után? – vonja fel a szemöldökét Daniel.

– Nem – feleli Klara. – Azon, hogy milyen hosszú lesz.

Most, hogy felpattant a szelence fedele, némaság borul a padlásra.

– Ne gyere már megint azzal a vén szipirtyóval! – jajdul fel Daniel.

Klara összerezzen, mintha őt sértegetnék. Évek óta nem beszéltek a Hester Street-i nőről. Ma este azonban Klara kicsit berúgott. Simon látja a szeme csillogásából, meg abból, ahogy a lány nyelve beletörik az *r*-ekbe.

– Gyávák vagytok – mondja Klara. – Még bevallani sem meritek.

– Micsodát? – kérdezi Daniel.

– Amit mondott nektek – bök rá Klara a mutatóujjával, vörösre festett körméről kezd lepattogni a lakk. – Gyerünk, Daniel! Áru! el, ha mered!

– Nem!

– Gyáva kukac – vigyorog bambán Klara, és behunyja a szemét.

– Ha akarnám se tudnám megmondani – feleli Daniel. – Évek teltek el, lassan egy egész *évtized*. Tényleg azt képzéled, hogy az emlékezetembe véstem?

– Én igen – szólal meg Varya. – 2044. január 21. Tessék!

Húz egyet az italából, majd még egyet, és leteszi a kiürült teáscsészét a földre. Klara meglepetten néz a nővére. Azután fél kézzel nyakon ragadja a bourbonösüveget, és újratölti Varya csészéjét, meg a sajátját is.

– Az mennyi? – kérdezi Simon. – Nyolcvannyolc év?

Varya bólint.

– Gratulálok! – Klara behunyja a szemét. – Nekem azt mondta, harmincegy évesen fogok meghalni.

Daniel megköszörüli a torkát.

– Ugyan, marhaság.

Klara felemeli a csészéjét.

– A reményre!

– Na jó. – Daniel felhajtja a whiskey-jét. – 2006. november 24. Lepipálsz, V.

– Negyvennyolc – mondja Klara. – Nem félsz?

– Egyáltalán nem. Biztosra veszem, hogy a banya azt mondta, ami először az eszébe jutott. Hülye lennék, ha erre alapoznék. – Daniel leteszi a csészéjét, a porcelán a padlódeszkához csörren. – Hát te, Sy?

Simon a hetedik cigarettájánál tart. Slukkol, kifújja a füstöt, a falra szögezi a tekintetét.

– Fiatalon.

– Milyen fiatalon? – firtatja Klara.

– Az az én dolgom.

– Jaj, ne csináld! – csattan fel Varya. – Ez nevetséges. Csak akkor van hatalma fölöttünk a nőcinek, ha hagyjuk, márpedig nyilvánvaló, hogy csaló volt. Nyolcvannyolc? Ugyan, kérem! Egy ilyen jóslat után alkalmasint negyvenévesen elgázol egy kamion.

– Akkor nekünk miért jósolt mindannyiunknak olyan rossz-szat? – kérdezi Simon.

– Nem tudom. Talán a változatosság kedvéért. Nem jövedölheti mindenkinek ugyanazt. – Varya kipirult. – Sajnálom, hogy egyáltalán elmentünk hozzá. Összesen annyit tett, hogy bogarat ültetett a fülünkbe.

– Daniel az oka! – mondja Klara hevesen. – Ő ráncigált el bennünket.

– Azt hiszed, én nem tudom? – sziszegi Daniel. – Amúgy pedig te értettél egyet elsőnek.

Simonban forr a méreg. Egy pillanatig mindannyiukra neheztenél: a racionális és távolságtartó Varyára, aki előtt egy egész élet áll, Danielre, aki már évekkel ezelőtt lestepistoppolta magának az orvosi pályát, ezzel rákényszerítette Simont, hogy vigye tovább a családi vállalkozást, és Klarára, aki most egyedül hagyja. Dühös, hogy a többiek el tudnak szabadulni innét.

– Srácok! – rivall rájuk. – Elég! Fogjátok be, jó? Apa meghalt, úgyszólván kurvára kussoljatok végre!

Maga is meglepődik ellentmondást nem tűrő hangjától. Mintha még Daniel is behúzná a nyakát.

– Simon mondja – utal stílszerűen a játékra Daniel.

Varya és Daniel lemennek, hogy a saját ágyukba feküdjenek, Klara és Simon azonban kimásznak a tetőre. Párnát-plédet hoznak magukkal, s a szmogfátyolos hold derengésében alsznak el a betonon. Hajnal előtt valaki felrázza őket. Először azt hiszik, Gertie, de azután kiélesedik Varya sovány, megviselt arca.

– Indulunk – suttogja. – A taxi lent vár.

Daniel mögötte magasodik, tekintete mintha semmibe révedne a szemüveg mögött. Alatta halszerűen ezüstös kék árnyalatú a bőre, és az elmúlt hét mély zárójelet vésett a szája köré – vagy az talán mindig is ott volt?

– Ne! – kapja az arca elé Klara a karját.

Varya lehúzza onnét, és megsimogatja a húga fejét.

– Búcsúzzunk el!

A hangja gyöngéd, és Klara felül. Olyan szorosan karolja át Varya nyakát, hogy eléri a saját könyökét.

– Ég veletek! – suttogja.

Miután Varya és Daniel távoznak, az ég alja vörösre, majd borostyánsárgára világosodik. Simon a nővére hajához szorítja az arcát. Füstszagú.

– Ne menj el! – kérleli.

– Muszáj.

– Egyáltalán mi a jó benne, ha elmész?

– Ki tudja, Sy? – Klara szeme vizenyős a fáradtságtól, és szinte fénylik a pupillája. – Pont ez a lényeg.

Felállnak, és együtt hajtogatják össze a plédeket.

– Te is jöhetnél – teszi hozzá Klara, és az öccsére sandít.

– Ja, persze – nevet Simon. – Hagyjak ki két évet a suliból?

A mama kinyírna.

– Csak akkor, ha nem elég messzire mész.

– Nem tudnék.

Klara a korláthoz lép, rátámaszkodik, még mindig a bolyhos, kék pulóvere, meg a levágott szárú farmerja van rajta. Nem néz az öccsére, de Simon érzi a figyelmét, mert a lány szinte vibrál tőle, mintha tudná, hogy csak fesztelenséget színlelve képes kimondani, ami most következik.

– Mehetnénk San Franciscóba.

Simonnak elakad a lélegzete.

– Ne mondj ilyet!

Leguggol, felveszi a párnáikat, azután egyet-egyét a hóna alá dug. Százhetvenkettő magas, amennyi Saul is volt, izmos lábú, szálkás mellkasú. Telt, vörös ajka és sötétszőke, hullámos haja – valami rég elporladt árja ős hozzájárulása – biztosította neki tizedikes osztálytársnői csodálatát, ő azonban nem erre a közönségre vágyik.

A vagina soha nem vonzotta: a káposztalevél-szerű redők, a hosszú, rejtett folyosó. Az álló fark makacs, szilaj, erőteljes lökéseire áhítozik, egy olyan test kihívására, amilyen a sajátja. Csak Klarának mondta el, senki másnak. Miután a szülei elaludtak, kettesben kimásztak az ablakon, Klara műbőr ridiküljében vitték a gázsprayt, és a tűzlépcsőn jutottak le az utcára. A Le Jardinbe mentek, hogy meghallgassák Bobby Guttadaro lemezlovas műsorát, vagy elmetróztak a 12 Westbe, a virágraktárból átalakított diszkóklubba, ahol Simon megismerkedett egy bártáncossal, aki San Franciscóról mesélt neki. Leültek a tetőkertben, ott mondta a táncos, hogy San Franciscóban meleg a rendőrfőkapitány, megjelenik meleg hírlap, bárhol dolgozhatnak és bárhol szexelhetnek melegek, mert nem bünteti törvény a fajtalankodást. „El sem tudod képzelni” – magyarázta, és Simon attól kezdve mást sem csinált, csak elképzelte.

– Miért ne? – fordul most felé Klara. – Jó, a mama meg fog haragudni. De látom, mi vár itt rád, Sy, és nem kívánom neked azt az életet. Te sem kívánod. Persze, a mama azt szeretné, ha egyetemre mennék, de Dannynél és V-nél már elérte ezt. Meg kell értenie, hogy én nem ő vagyok, te meg nem apa. Jeszusom, te nem szabónak születél. Szabónak! – Egy pillanatra elhallgat, mintha kívárná, hogy a szó jelentése maradéktalanul tudatosodjon. – Ez teljesen fals. És igazságtalan. Úgyhogy csak egy indokot mondj, csak egy jó indokot, miért ne kezdenéd el a saját életedet.

Amint Simon hagyja, hogy megjelenjen a képzeletében a dolog, majdnem letaglózza. Manhattan úgyszólván oázis – működnek benne melegbárok, még szaunák is –, de nincs bátorsága olyan helyen új életet kezdeni, ami sose volt az otthona. „Fejgélék” – dűnnyögte egyszer Saul, és merőn nézte a *madárkakat*, vagyis a három vékony alkatú férfit, aki változatos eszköztárral hurcolkodott be a lakásba, amit Singhék már nem engedhettek meg maguknak. Gertie is átvette a jiddis csúfnevet, és

noha Simon úgy tett, mintha nem hallaná, mindig úgy érezte, őrá beszélnek.

New Yorkban a szülei kedve szerint élne, San Franciscóban viszont a saját kedvére élhetne. És bár nem szívesen gondol rá, sőt betegesen kerüli a témát, most megkockáztatja a gondolatot: hátha igazat mondott a Hester Street-i nő? A pusztá gondolat más megvilágításba helyezi az életét, minden sürgetővé, tündöklően becsessé válik.

– Jesszusom, Klara! – lép a nővére mellé a korláthoz. – De neked mi a jó ebben?

Vérvörösen kel fel a nap, és Klara az égitestre hunyorog.

– Te egyetlen helyre mehetsz – mondja –, én meg bárhová.

Még mindig megőrzött egy picit a babahájból, és az arca ke-
rek. Ha mosolyog, kissé szabálytalan a fogsora: hol vadállatian,
hol megnyerően hat. Ez az ő nővére.

– Találok valaha is olyasvalakit, akit úgy szeretek, ahogyan
téged? – kérdezi Simon.

– Ugyan már! – nevet Klara. – Majd találsz valakit, akit
sokkal jobban szeretsz.

Hat emelettel lejjebb egy fiatalember fut végig a Clinton
Streeten. Vékony fehér pólót és kék nejlonsortot visel. Simon
figyeli, ahogy a mellizmai hullámanak a póló alatt, ahogy erős
lába a munkáját végzi. Klara követi a tekintetét.

– Tűnjünk innét! – mondja a lány.